

ZIFFER SÁNDOR (1880-1962)

A Zazar-part Nagybányán | *Bank of Sasar in Baia Mare, 1926*

Olaj, vászon | Oil on canvas, 65 x 80 cm

Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Ziffer Sándor 1926

Kezdő ár | Starting price: 5 000 000 Ft / 14 286 EUR

Becsérték: 8 000 000 – 10 000 000 Ft

Estimate: 22 857 – 28 571 EUR

FELTEHETŐEN KIÁLLÍTVA | PRESUMABLY EXHIBITED:

- Az Ernst Múzeum LXXXVIII. Csoporkiállítás, Budapest, 1927. február (kat.: 66. *A Zazarpart Nagybányán*, olajf. 400.-)

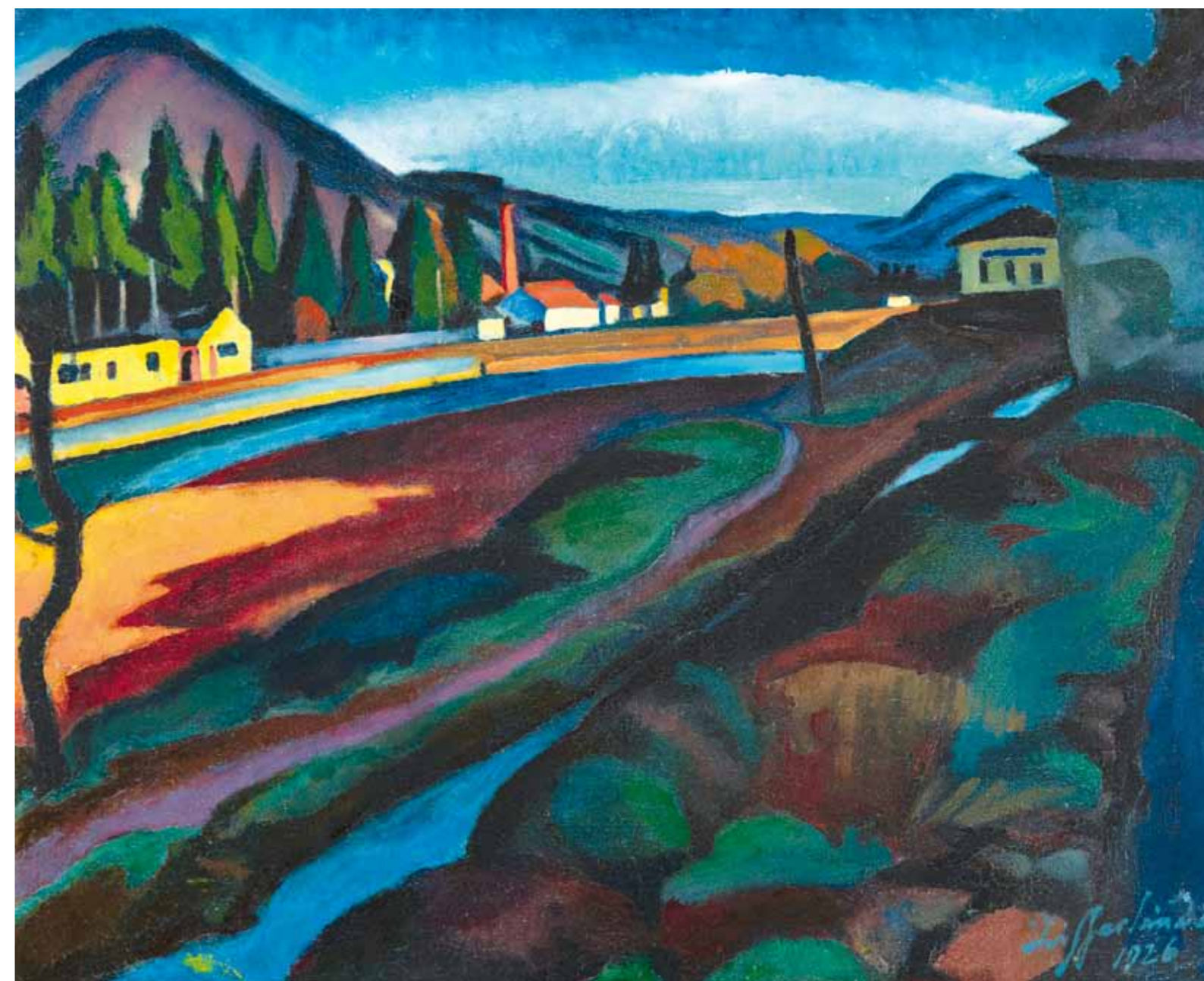
KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

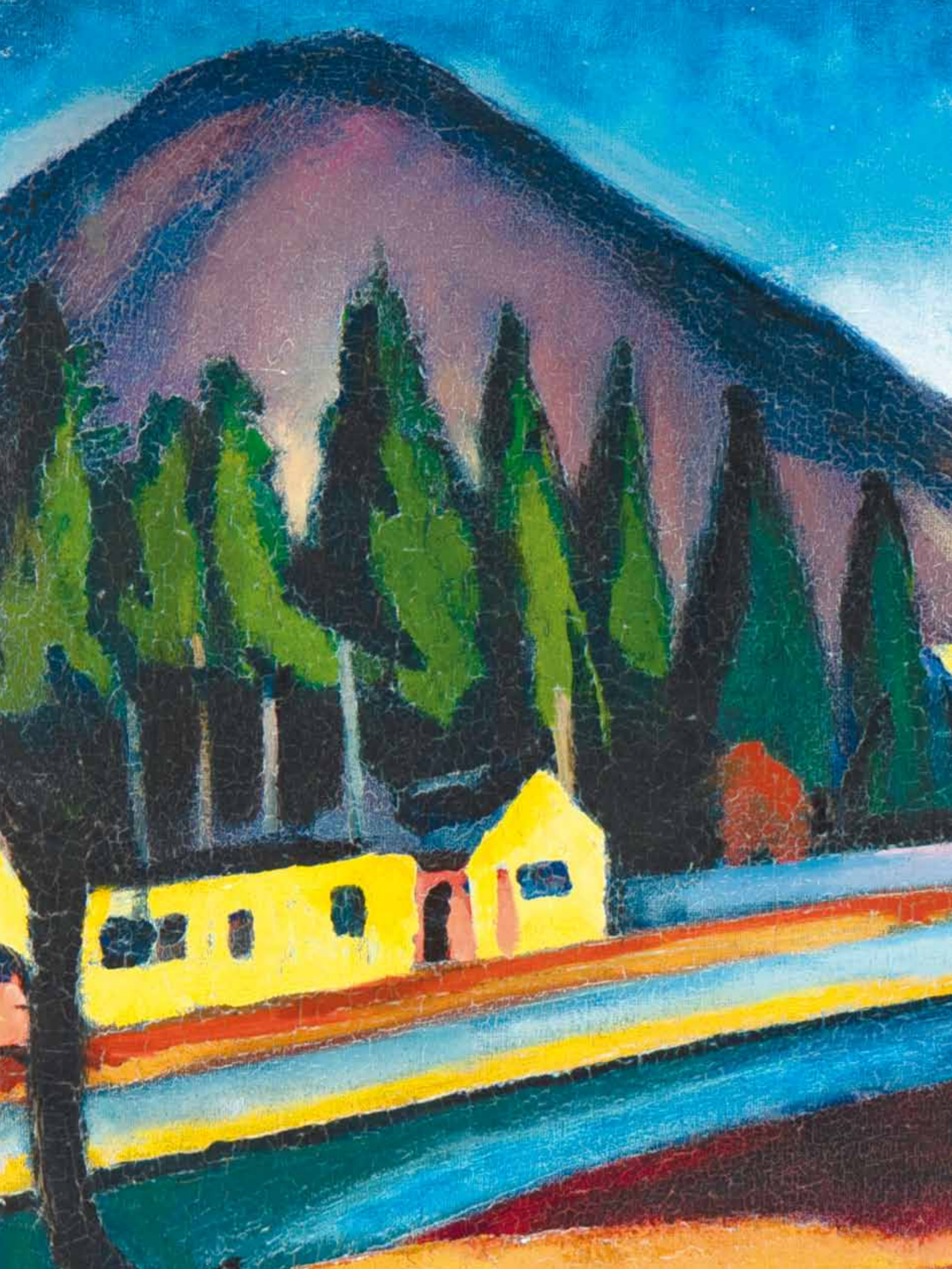
- Ziffer Sándor gyűjteményes kiállítása, Nagybánya, Tartományi Múzeum, 1957. május (kat.: 17.)
- Sándor Ziffer-expozíció retrospektívá (Sándor Ziffer-a retrospective exhibition), Regional Museum, Baia Mare, 1957. augusztus

Ziffer Sándor

A „KERET”

Keret alatt Ziffer Sándor életének 1926-os eseményeit és körülményeit értem és vázolólok, Borghida István 1980-ban megjelent monográfiája alapján. Ziffer 1918 őszén tért vissza Nagybányára, művészi indulásának színhelyére. Ekkor már olyan jelentős alkotónak számított, aki, ha szerényen is, de megélt művészetéből, képeit pedig a gyűjtők egyenesen a műterméből vásárolták meg. A híres művésztelepet alapító mesterek közül, ekkor már csak Thorma János maradt Nagybányán, rajta kívül pedig egy jelentős művész akadt még a városban, Ziffer. Egy konzervatív és egy progresszív mester közül választhatott a művésztelepre ekkoriban érkező fiatal. Bár Ziffer nem kimondottan simulékony, ellenben kifejezetten konfliktuskereső alkat volt, szakmai hitele olyan erősnek bizonyult, hogy a folyamatos személyi ellentétek dacára, 1926-ban a nagybányai Szabadiskolát vezető három mester közé választották. „Ziffer szenvedélyes pedagógus és örömmel tanít. Van olyan nap, hogy száz növendéknek kell korrigálnia. Ez azt jelenti, hogy mindössze néhány találó megjegyzésre szorítkozhat, s csak a különösebb, érdekesebb esetekkel foglalkozhat hosszabban. Hallatlan összpontosítást igényel, figyelembe véve, hogy Ziffer képtelen felületes munkára, állandóan a legnagyobb feszültségben tartja önmagát és növendékeit, ahogy annak idején Hollósy is tette, amikor neki korrigált. Ez a túlhajszolt idegmunka annyira kimeríti, hogy a tanítás után napokig nem képes festeni.” (Borghida, 1980, 45-46.) Ziffer egy évig bírta ezt a megfeszített tempót, majd különböző személyes és szakmai okok miatt, kénytelen volt félreállni Mikola András és Krizsán János útjából. Tanítványokat ezentúl is vállalt, de csak magánúton és közös megegyezéssel. A Szépművészeti Iskolává alakult Szabadiskola a legkitűnőbb és művészileg leghitelesebb mesterét vesztette el személyében.

1. Nagybánya, Rákóczi-tér

A KÉP

Az 1926-os évből viszonylag kevés Ziffer-mű ismert, melynek elsőrendű oka a komolyan vett pedagógusi munkával járó kimerültség volt. Ami viszont ebben az évben mégis megszületett, az szinte mind kivétel nélküli remekmű. Ziffer 1926 őszén Berlinbe utazott harminchárom újabb képének társaságában. A nagyhírű Gurlitt Kunsthandlung helyiségeiben állította ki műveit, mely művészköri körben komoly elismerésnek számított. Az 1880 és 1942 között működött galéria többek között olyan művészeknek biztosított hírnevet, mint Arnold Böcklin, Wilhelm Leibl, Hans Thoma és Max Liebermann. A Max Pechstein kollekciónál váltó Ziffer-tárlat kiváló kritikát kapott Berlinben, mely hazai elismertségét is jelentősen fokozta. Nincs rá konkrét adat, de lehetséges, hogy a most aukcióra kerülő nagybányai részlet is szerepelt a berlini kiállításon. 1927 februárjában a budapesti közönség is megcsodálhatta Ziffer újabb műveit, aki Aba-Novák Vilmos, Patkó Károly és Kelemen Emil barátaival közösen állított ki az Ernst Múzeumban. Kárpáti Aurél ezt írta Ziffer ekkor bemutatott műveiről, melyek között legnagyobb valószínűséggel *A Zazar-part Nagybányán* is szerepelt: „Ziffer Sándor dekoratív hatású nagybányai motívumai a régebben megismert vérbeli koloristára vallanak. A natúrát leegyszerűsítve, redukált formákba zárta, hűvös-lágy színek ragyogásában, üdén és frissen tükrözik egyéni előadású képei.” A tárlattal foglalkozó többi kritikus is kiemelte Ziffer új képeinek egyszerűsége törekvését, nagyvonalúságát, dekorativitását, de legfőképp mélyre hangolt és erőteljes színvilágát. A fennmaradt művek alapján levonható következtetés szerint, Ziffer számára a viszonylag kevés elkészült mű dacára, az 1926-os év művészileg kifejezetten sikeresnek bizonyult.

RUM ATTILA